

**Připomínky k materiálu s názvem:
MPŘ-Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský
soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních
řízeních soudních, ve znění zákona č. 87/2015 Sb., a některé další zákony**

Resort	Připomínky
Ministerstvo financí	<p data-bbox="432 528 507 562">Úvod</p> <p data-bbox="432 600 746 633">Zásadní připomínka:</p> <p data-bbox="432 640 922 674">1. K části „D“ důvodové zprávy:</p> <p data-bbox="432 680 1350 891">Do této části je třeba doplnit, že rovněž náklady odměny advokátů ustanovených opatrovníky v případech, kdy opatrovníkem nebude možné stanovit orgán sociálně právní ochrany dětí, budou pokryty v rámci rozpočtových limitů kapitoly 336 Ministerstva spravedlnosti na příslušný rozpočtový rok, tj. bez zvýšených nároků na státní rozpočet..</p> <p data-bbox="432 929 810 963">2. K části třetí čl. I bod 3:</p> <p data-bbox="432 969 1350 1261">Není možné souhlasit s vytvořením pravidla, podle kterého budou poplatníci soudního poplatku vyzýváni k zaplacení nezaplaceného soudního poplatku pouze v případě, že zaplatili poplatek alespoň ve výši jedné poloviny. V drtivé většině případů dojde ze strany poplatníka buď k zaplacení celého poplatku, nebo naopak k jeho úplnému nezaplacení. Navrhovaná úprava se tak velmi pravděpodobně stane v praxi zcela nepoužívaným pravidlem, a proto není žádoucí její legislativní zakotvení.</p> <p data-bbox="432 1299 831 1332">3. K části třetí čl. I bodu 5:</p> <p data-bbox="432 1339 1350 2024">Nelze doporučit, aby byla zavedena navrhovaná změna. Nejen, že se jedná o zásadní zpřísnění úpravy, neboť na zaplacení soudního poplatku budou mít poplatníci mnohem kratší dobu, ale zároveň se jedná o úpravu, která přinese pro poplatníky nejistotu ohledně toho, kdy ještě mohou soudní poplatek zaplatit. Podle dosavadní úpravy je možnost zaplatit soudní poplatek jasně ohraničená buď okamžikem nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení, nebo uplynutím lhůty pro odvolání proti tomuto usnesení. V obou případech se tak jedná o okamžik, který je poplatníkovi předem známý, neboť nastává až poté, co poplatník byl o vydání usnesení o zastavení řízení vyrozuměn. Navrhovaná právní úprava naopak váže uplynutí lhůty z k zaplacení soudního poplatku na okamžik, kdy dojde k vydání usnesení o zastavení řízení, tedy na okamžik, který poplatníkovi nebude znám. Tato navrhovaná změna je zcela kontraproduktivní, neboť pokud poplatník nebude s určitostí znát okamžik, kdy mu zanikne možnost zaplatit soudní poplatek a vyhnout se tak definitivnímu zastavení řízení, povede to k tomu, že soud bude muset pozdě zaplacené poplatky mnohem častěji</p>

vracet. Vracení poplatku je přitom spojeno s určitým administrativním procesem, který je pro tento úkon nezbytný. Pokud je deklarováno, že navrhovaná změna má snížit zátěž soudu, je zřejmé, že takto nastavená pravidla v konečném důsledku nesníží zátěž, neboť oč dojde ke snížení zátěže zkrácením doby, po kterou je možné poplatek doplatit, o to se zvýší zátěž při vracení pozdě zaplacených poplatků. Kromě výše uvedeného je také velkým nedostatkem naprostá absence zdůvodnění navrhované úpravy, které je třeba doplnit.

4. K části třetí čl. I bodům 3 až 5 a důvodové zprávě:

Upozorňuje se na zcela nedostatečné odůvodnění předkládaných změn. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi závažné změny, které mohou mít zásadní důsledky pro poplatníky soudních poplatků, je třeba tyto změny řádně odůvodnit, což předkladatel nečiní ani v obecné části důvodové zprávy ani v rámci zvláštní části. Je třeba odůvodnění podrobněji rozpracovat a uvést pro a proti navrhovaných změn. Stejně tak obecná část důvodové zprávy není dostatečná, pokud nabízí vždy jen variantu 0 a variantu 1, přičemž u obou neprovádí analýzu stavu opřenu o logickou argumentaci, ale pouze popis stávajícího a budoucího stavu, což je zcela nedostačující.

Například se v důvodové zprávě se uvádí, že navrhovaná změna, kdy se bude v případě nezaplacení splatného soudního poplatku v určených případech zastavovat soudní řízení bez předchozí výzvy, výrazně zkomplikuje placení soudních poplatků bezhotovostním převodem. Důvodová zpráva se v této souvislosti omezuje pouze na prosté konstatování této skutečnosti, aniž by nabízela jakékoliv řešení nastalé situace, pouze poznamenává, že bude na každém soudu, aby si tento problém vyřešil sám. Nejeví se však jako vhodné, aby tento problém, který určitě v souvislosti s navrhovanou úpravou vyvstane, byl ponechán „svému osudu“ a aby bylo umožněno jednotlivým soudům živelně a překotně řešit tento problém podle svého uvážení. Ustanovení § 56 daňového řádu sice stanoví výčet informací, které musí soud jako správce soudních poplatků určit a zveřejnit, a to včetně čísla účtů, na které přijímá platby a způsob označení úhrady na tyto účty podle jednotlivých daní, jejichž správa mu náleží (§ 56 písm. e) daňového řádu), nicméně je žádoucí, aby došlo k jednotnému nastavení pravidel pro spárování bezhotovostních plateb soudních poplatků, pokud dosavadní systém v důsledku navrhované změny není použitelný. Jako vhodné by se jevílo alespoň analyzování tohoto problému s návrhy jeho řešení v důvodové zprávě, v tomto ohledu je však text důvodové zprávy zcela nedostačující. Důvodovou zprávu je v tomto směru třeba doplnit.

Připomínka:

Upozorňujeme, na **nesprávné číslování článků** od části druhé zákona.

Obecně k předchodným ustanovením

Doporučuje se zpřesnit jejich znění, neboť spojení „podle dosavadních předpisů“ považujeme za příliš neurčité a tedy ne zcela vhodné, neboť by mohlo vyvolávat nejasnosti, o jaké právní předpisy se jedná. Proto navrhuje vždy uvést v přechodném ustanovení přesné označení konkrétního předpisu.

K části první čl. I bodu 16

Nezतोžňujeme se s důvodovou zprávou, podle které je lhůta nadbytečná. Je vhodné, aby se účastník řízení dozvěděl v relativně krátkém časovém úseku o tom, že jeho podání nesplňuje základní předpoklady projednatelnosti. Považujeme za vhodné ponechat a přetíženost dovolacího soudu řešit jiným způsobem, např. snížením nároků na odůvodnění odmítacího usnesení

K části první čl. I bodu 20

Z důvodu zachování právní jistoty účastníků doporučujeme zvážit, zda by nebylo vhodné přinejmenším stanovit lhůtu, ve které soud může postupovat podle věty druhé.

Obdobná připomínka se vztahuje i k čl. I bodu 21 (§ 243e odst. 2).

K části druhé čl. I bodu 1

Máme obavy, zda takto formulované ustanovení nevtáhne do režimu zákona i jiná řízení, na která se tento zákon uplatnit nemá. Důvodová zpráva se těmito riziky nijak nezabývá – v tomto směru by bylo vhodné ji doplnit a uvedenou úpravu ještě zvážit, resp. uvedený problém řešit jiným způsobem.

K části třetí čl. I bodu 1 a 10:

Doporučuje se upravit znění vkládaného písmena i) takto:

„i) uložení povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost podle § 243c občanského soudního řádu nebo pro zjevnou bezdůvodnost,“

nebo alternativně takto:

„i) uložení povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost z důvodů podle § 238 občanského soudního řádu nebo pro zjevnou bezdůvodnost,“

anebo alternativně takto:

„i) uložení povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost nebo pro zjevnou bezdůvodnost,“

Vkládané písmeno i) není vhodné ponechat v navrhovaném

znění, neboť může způsobovat výkladové problémy a neodpovídá zavedenému způsobu, kterým jsou podobné odkazy do právních předpisů vkládány. Pokud se hovoří o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost bez dalšího, je toto třeba spojit s odkazem na příslušné ustanovení občanského soudního řádu, které hovoří o odmítnutí dovolání pro nepřipustnost, což je § 243c občanského soudního řádu.

Pokud chtěl předkladatel odkazem upozornit na důvody, pro které je podle § 238 možné odmítnout dovolání pro nepřipustnost, potom je třeba doplnit znění písmena i) o informaci, že je odkazováno na důvody nepřipustnosti, jak je uvedeno v druhé alternativě.

Nejvhodnější alternativou, ke které se zároveň přiklání Ministerstvo financí, by však byla poslední navržená možnost, neboť je žádoucí nezatěžovat legislativní text odkazy na konkrétní paragrafy jiného právního předpisu, a to s ohledem na to, že hrozí jejich neaktuálnost popř. nutnost měnit při změně občanského soudního řádu i zákon o soudních poplatcích.

Obdobně platí pro bod 10.

V návaznosti na tuto změnu je třeba provést změny i v důvodové zprávě k návrhu zákona.

K části třetí čl. I bodu 2: Doporučuje se uvést bod v tomto znění:

„V § 7 odst. 1 se text „i)“ nahrazuje textem „j)“.“

Důvodem je, že změny prováděné v právních předpisech by měly být vždy co nejmenší, aby byly pro adresáty přehledné.

K části třetí čl. I bodu 9 a 10:

Není možné souhlasit s navrhovaným zněním bodu 9 a 10, pokud jde o jeho legislativní podobu. V případě odkazu na odstavce 2 a 9 ustanovení § 11 není možné tento odkaz zachovat v tomto znění, neboť nedává smysl odkazovat současně na oba odstavce. Jestliže samotný odstavec 9 odkazuje na odstavec 2, pak není možné v § 11a odkazovat na oba tyto odstavce opět, ale již pouze na odstavec 9. Proto se doporučuje upravit znění bodu 10 takto:

„10. Za § 11 se vkládá nový § 11a, který zní:

„§ 11a

Osvobození od poplatku podle § 11 odst. 9, jakož i osvobození podle rozhodnutí předsedy senátu o přiznání osvobození od soudních poplatků, se neuplatní, je-li dovolání odmítnuto pro nepřipustnost podle § 238 občanského soudního řádu nebo pro zjevnou bezdůvodnost.“

Jako vhodnější varianta se však jeví vypuštění bodu 10 a zakotvení jeho obsahu do bodu 9 návrhu. Vzhledem k tomu, že navrhované znění § 11a se týká pouze dovolání a nikoliv dalších řízení, jeví se jako vhodné tuto výjimku z pravidla o osvobození upravit přímo v nově vkládaném § 11 odst. 9 namísto vytváření

nového paragrafu. Bod 9 by proto bylo vhodné upravit například takto:

„9. V § 11 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Osvobození podle odstavce 2 se vztahuje, s výjimkou pozůstalostního řízení, i na řízení před dovolacím soudem. Toto osvobození, jakož i osvobození podle rozhodnutí předsedy senátu o přiznání osvobození od soudních poplatků, se neuplatní, je-li dovolání odmítnuto pro nepřípustnost nebo pro zjevnou bezdůvodnost.“

K části třetí čl. I bodu 10:

Upozorňuje se, že předkladatel nově zavádí osvobození od soudního poplatku, jde-li o řízení o přiznání osvobození od soudních poplatků pouze pro případ odvolacího řízení (novelizační bod č. 7), avšak nikoliv pro dovolací řízení. I přesto ovšem v nově navrhovaném § 11a hovoří o tom, že se toto osvobození neuplatní tehdy, pokud bude dovolání odmítnuto. Je tedy třeba tento nesoulad vyjasnit a odstranit, a to buď výslovným zakotvením osvobození řízení o přiznání osvobození od soudního poplatku v řízení před dovolacím soudem, nebo vypuštěním věty „jakož i osvobození podle rozhodnutí předsedy senátu o přiznání osvobození od soudních poplatků“ z § 11a.

Z pohledu Ministerstva financí se jeví jako vhodnější rozšíření osvobození od soudního poplatku i na řízení o přiznání osvobození od soudního poplatku v řízení před dovolacím soudem, neboť omezení osvobození jen na řízení před odvolacím soudem zakládá nerovnost, která není předkladatel řádně zdůvodněna a není tedy ospravedlnitelná.

K účinnosti zákona

Text je třeba upravit tak, aby bylo jednoznačně patrné, kterým dnem nabývají účinnosti ustanovení, jejich účinnost má být odložena (zřejmě půjde o první den osmnáctého měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení).

Zároveň upozorňujeme na nutnost upravit označení ustanovení s odloženou účinností v návaznosti na úpravu číslování článků (viz jedna z našich předchozích připomínek).

K důvodové zprávě:

Doporučujeme opravit překlepy a další gramatické nedostatky v důvodové zprávě. Například na str. 22 nahradit slovo „cíly“ slovem „cíli“, na str. 69 nahradit slovo „zavedené“ slovem „zavedení“, na str. 92 nahradit slovo „toho“ slovem „těchto“, apod.

Závěr

Jako kontaktní osoby pověřené k projednání připomínek pověřuji , vedoucí oddělení , tel. , e-mail: , , z oddělení , tel. , e-mail: , , tel. , , e-mail:

	<u>.....</u> a, z téhož oddělení, tel., e-mail:
--	---

V Praze dne 13. dubna 2016

Vypracoval:

Podpis: